

AJANKOHTAISTA:

ETNISTEN SUHTEIDEN JA KANSAINVÄLISEN MUUTTOLIIKKEEN TUTKIMUKSEN SEURA RY (ETMU)

Sari Hammar-Suutari

Suomalainen etnisiä suhteita ja kansainvälistä muuttoliikettä koskeva tutkimus on kasvanut nopeasti 1990-luvulta lähtien, jolloin myös maahanmuutto Suomeen alkoi voimakkaasti lisääntyä. Vuonna 2001 Suomen Akatemia käynnisti tutkimusohjelman *Syrjäytyminen, eriarvoisuus ja etniset suhteet Suomessa* (SYREENI), joka kokosi ensimmäistä kertaa laajemmin yhteen aihepiiriin tutkijoita. Kolmivuotisen ohjelman aikana vahvistui tarve tieteellisen seuran perustamisesta turvaamaan alan tutkimusta sekä kehittämään tutkijoiden välistä kommunikaatiota ja yhteistyötä. Tähän tarpeeseen vastaamaan perustettiin Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksen seura ry (ETMU) kesäkuussa 2003.

ETMUn tarkoituksena on edistää monitieteistä etnisten suhteiden tutkimusta Suomessa. Seuran tehtävä on määriteltä siten, että sen toimialue kattaa myös kansainväliseen muuttoliikkeeseen, pakolaisuuteen, monikulttuurisuuteen, rasismiin, nationalismiin, kotoutumiseen, vähemmistöoikeuksiin, maahanmuuttajiin, kansallisiin vähemmistöihin, kansalaisuuteen ja muihin näihin verrattaviin aihealueisiin kohdistuvan tutkimuksen.

ETMU on nopeasti noussut alan tutkijoiden ja opiskelijoiden keskeiseksi yhteenliittymäksi. Seurassa oli vuoden 2005 lopussa 200 jäsentä, ja sen sähköistä postituslistaa seurasi noin 400 tutkijaa, perus- ja jatko-opiskelijaa sekä eri organisaatioiden ja järjestöjen edustajaa. Alusta asti ETMUssa on pyritty luomaan toiminnalle mahdollisimman laaja alueellinen kattavuus. ETMUn hallituksessa ovatkin edustettuina useat yliopistot ja keskeiset alan tutkimuslaitokset kautta maan.

Aihepiiriin liittyvistä ajankohtaisista asioista tiedottavan postituslistan ohella seuran toimintaan kuuluu tieteellisten tapahtumien järjestäminen, julkaisu-toiminta, varjoväitöstilaisuuksien järjestäminen sekä monipuolinen tutkimuspoliittinen ja yhteiskunnallinen aktiivisuus. ETMU-päivät on seuran vuosittain (lokakuun lopussa) eri yliopistojen kanssa yhteistyössä järjestämä tieteellinen seminaari. Tapahtuma tarjoaa tärkeimmän kotimaisen foorumin, jonka puitteissa eri

tieteenalaja edustavat tutkijat ja opiskelijat sekä muut toimijat voivat tavata, verkostoitua ja käydä vuoropuhelua aihepiiriin liittyvistä kysymyksistä. Ensimmäiset ETMU-päivät järjestettiin vuonna 2004 Helsingissä yhdessä CEREN-tutkimusinstituutin kanssa teemalla ”Etniset suhteet ja kansainvälinen liikkuvuus: tutkimuksen nykytila Suomessa”. Vuoden 2005 ETMU-päivien teemana oli ”Kulttuurien välinen vuorovaikutus”. Tämä tapahtuma järjestettiin yhdessä Jyväskylän yliopiston Taloustieteiden tiedekunnan kanssa. Kolmannet ETMU-päivät ”Kulttuurit, rajat ja transnationaalisuus” järjestetään Tampereella 27.–28.10.2006 yhdessä Tampereen yliopiston sosiologian ja sosiaalipsykologian laitoksen kanssa. Päiville odotetaan noin 140 kotimaista ja pariakymmentä ulkomaista osanottajaa. Tapahtuman pääpuhujina esiintyvät professori Rainer Bauböck (Wienin yliopisto), professori Steven Vertovec (Oxfordin yliopisto), tohtori Sona Khan (Intia) sekä professori Ulla Vuorela (Tampereen yliopisto). Vuoden 2007 tapahtuman paikkakunta on Turku, ja sen isäntinä toimivat ETMUn ohella Åbo Akademi (sosiologia, uskonto-tiede, etnologia ja folkloristiiikka) sekä Siirtolaisuusinstituutti. ETMU-päivien yhteydessä seura on halunnut muistaa sen tehtäväalaaan liittyviä ansioituneita tutkijoita. Seuran ensimmäinen tunnustuspalkinto myönnettiin akateemikko Erik Allardille. Toisen tunnustuspalkinnon sai emeritaprofessori Marja-Liisa Swantz.

ETMUn julkaisutoiminnan avaava kirja työnimeltä *Ylirajainen etnisyys* ilmestyy Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kustantamana kuluvan vuoden (2006) syksyllä. Tämän vuoden aikana ETMU aloittaa myös kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän sähköisen referee-julkaisun toimittamisen. Omalla julkaisutoiminnalla pyritään vastaamaan alan opiskelijoiden ja tutkijoiden tarpeeseen saada kotimainen tieteellinen julkaisukanava tutkimustyönsä tueksi. Sähköisen julkaisun päätoimittajaksi on valittu dosentti Matti Similä, ja sen ensimmäinen numero ilmestyy tulevana syksynä.

Varjoväitöstilaisuuksien, joita on seuran toimesta järjestetty jo useita, tarkoituksena on tarjota lähiaikoina väittelevälle mahdollisuus esitellä työtään hieman varsinaista väitöstilaisuutta vapaamuotoisemmassa yhteydessä. Samalla tuleva väittelijä voi harjoitella myös väitöstilaisuuteen liittyviä muodollisuuksia ennen varsinaista koitosta.

Tutkimuspoliittista ja yhteiskunnallista aktiivisuutta seura on osoittanut tekemällä vierailukäyntejä toimintansa ja tavoitteidensa kannalta keskeisten toimijoiden luokse (esimerkiksi ministeriöt ja tutkimuslaitokset). Vierailujen yhteydessä on seuran esittelyn ohella keskusteltu muun muassa aihepiiriin liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä sekä eri tahojen kannalta olennaisista tutkimustarpeista. Seura on myös pyrkinyt pitämään yllä pohjoismaisia ja kansainvälisiä suhteita sekä luomaan uusia maan rajat ylittäviä yhteistyömahdollisuuksia. Tutkimusresurssien lisääminen nähdään seurassa tärkeänä, koska yhä lisääntyvät, yhteiskunnan kulttuurisen monimuotoistumisen tuomat haasteet, ovat kasvattaneet aihepiiriin liittyvän tutkimuksen tarvetta. Siksi ETMU onkin kuluvan kevään aikana jättämässä Suomen Akatemialle ehdotuksen uuden etnisiin suhteisiin ja kansainväliseen muuttoliikkeeseen liittyvän tutkimusohjelman käynnistämiseksi.

ETNISTEN SUHTEIDEN JA KANSAINVÄLISEN MUUTTOLIIKKEEN TUTKIMUKSEN SEURA RY (ETMU)

ETMUn jäseneksi voivat pyrkiä kaikki seuran aihepiiristä kiinnostuneet henkilöt, jotka haluavat edistää sen tarkoitusta ja hyväksyvät yhdistyksen säännöt. Seuran hallitus hyväksyy kokouksissaan uudet jäsenet hakemusten perusteella. Tarkemmat tiedot jäseneksi liittymisestä löytyvät seuran kotisivuilta (ks. yhteystiedot alla). Jäsenmaksu on tänä vuonna 20 euroa, perustutkintoa suorittaville opiskelijoille ja työttömille 10 euroa. Kannatusjäsenmaksu on 50 euroa.

Lisätietoja ETMUn toiminnasta saa osoitteesta: <http://www.etmu.fi>.

Puheenjohtaja:

Marja Tiilikainen (Helsingin yliopisto)
marja.tiilikainen@helsinki.fi

Varapuheenjohtaja:

Teppo Sintonen (Jyväskylän yliopisto)
teppo.sintonen@econ.jyu.fi

Sihteeri:

Camilla Haavisto (Helsingin yliopisto)
camilla.haavisto@helsinki.fi

FM Sari Hammar-Suutari on ETMUn hallituksen jäsen. Hän valmistelee väitöskirjaa kulttuurisen monimuotoisuuden huomioimisesta viranomaisytyössä Joensuun yliopiston suomen kielen ja kulttuuritieteiden laitokselle.